

AUTOMYYJÄN AMMATTITUTKINTO

TUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus 2002

ISBN 952-13-1657-8 (nid.)

ISBN 952-13-1658-6 (pdf)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

DNO **66/011/2002**

MÄÄRÄYS **Velvoittavana
noudatettava**

PÄIVÄMÄÄRÄ **19.12.2002**

Voimassaoloaika
1.1.2003 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta
määräyksen antamiseen perustuu
L 631/1998, 13 § 2 mom
A 812/1998, 1 § 1 mom

Kumoaa määräyksen no **51/011/1995**
Muuttaa määräystä no

AUTOMYYJÄN AMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt automyyjän ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.1.2003 lukien toistaiseksi.

Tutkintoon tai sen osaan valmistavan koulutuksen järjestäjän on laadittava ja hyväksyttävä koulutusta varten opetussuunnitelma noudattaen, mitä näissä tutkinnon perusteissa on määrätty. Ammattitaidon näytöt on järjestettävä osana valmistavaa koulutusta.

Tutkintotoimikunta, tutkinnon järjestäjä ja koulutuksen järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Todistuksiin merkittävistä tiedoista ja todistusmalleista sekä henkilökohtaisten opiskeluohjelmien laatimisen perusteista määrätään erikseen.

Pääjohtaja

JUKKA SARJALA
Jukka Sarjala

Opetusneuvos

MARKKU LAPPALAINEN
Markku Lappalainen

SISÄLLYSLUETTELO

1	Luku	
	NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET	7
1	§ Näyttötutkinnot	7
2	§ Näyttötutkintoihin valmistava koulutus	7
3	§ Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintasuoritusten arvioinnin yleiset perusteet	8
2	Luku	
	AUTOMYYJÄN AMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN	8
1	§ Tutkinnon osat	8
3	Luku	
	AUTOMYYJÄN AMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET	9
1	§ Auto- ja/tai konemyyjän yleistaidot	9
	a) Ammattitaitovaatimukset	9
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	9
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	10
2	§ Myyntityö ja asiakaspalvelu	10
	a) Ammattitaitovaatimukset	10
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	11
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	11
3	§ Markkinointi	12
	a) Ammattitaitovaatimukset	12
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	12
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	12
4	§ Auto- ja/tai konekauppa	13
	a) Ammattitaitovaatimukset	13
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	13
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	13
5	§ Tekninen neuvonta ja kustannusarviot	14
	a) Ammattitaitovaatimukset	14
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	15
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	15
6	§ Yrittäjyys	16
	a) Ammattitaitovaatimukset	16
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	16
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	16

1 Luku

NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

1 § NÄYTTÖTUTKINNOT

Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia. Koulutuksessa, työelämässä ja harrastuksissa hankittua osaamista käsitellään yhtenä kokonaisuutena siten, että osaaminen voidaan hyödyntää tutkinnoissa vaaditun ammattitaidon näytöissä.

Näyttötutkinnot ovat rakenteeltaan modulaarisia. Ne muodostuvat työelämästä ja sen kehittymistarpeista johdetuista tehtäväkokonaisuuksista, joille on ominaista toiminnallisen ja tiedollisen perustan yhteisyys, ammattitaidon monipuolisuus sekä työprosessin ja sen tulosten yhdentyminen. Tutkinnon osa muodostaa ammattipätevyysosa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi ja arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Näytöt järjestetään ja suoritetaan joustavasti tutkinnon osa kerrallaan. Koko tutkinnon sijasta tavoitteena voi olla myös tietyn tai tiettyjen tutkinnon osien suorittaminen.

Ammattitaitovaatimusten kuvauksen perustana on pätevyystyyppitys, jonka katsotaan parhaiten soveltuvan ammattialalle. Kuvauksessa keskitytään ammatin ydintoimintojen vaatimuksiin, toimintaprosessien hallintaan ja laaja-alaiseen ammattikäytäntöön. Vaatimukset kattavat myös työelämässä tarvittavan kielitaidon ja sosiaaliset valmiudet.

2 § NÄYTTÖTUTKINTOIHIN VALMISTAVA KOULUTUS

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei muodollisesti voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin erilaisen valmistavan koulutuksen yhteydessä.

Valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee vahvistaa opetussuunnitelma tutkintojen perusteiden mukaisesti. Koulutus ja siihen sisältyvät näytöt on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän velvollisuutena on järjestää näytöt osana valmistavaa koulutusta. Opiskelijan velvollisuutena on osallistua näytöihin osana opintojaan.

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaan perustutkintoon sisältyvät yhteiset opinnot eivät ole pakollisia koulutuksessa, joka valmistaa näyttötutkintona suoritettavaan perustutkintoon. Niiden tavoitteet tulee ottaa kuitenkin soveltuvin osin huomioon opetussuunnitelmassa ja opetuksen järjestämisessä.

3 § AMMATTITAIIDON OSOITTAMISTAPOJEN JA TUTKINTOSUORITUSTEN ARVIOINNIN YLEISET PERUSTEET

Näyttöjen arviointi edellyttää järjestelmällistä aineiston keräämistä, päätöksentekoa ja dokumentointia tutkinnon suorittajan ammatillisista ja työtoimintavalmiuksista suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin ammattitaitovaatimuksiin ja arviointikriteereihin. Arvioinnin painopisteen tulee olla tekemisessä ja työssä toimimisessa. Taito tai osaaminen on arvioitava pääsääntöisesti suoraan vastaavasta työtoiminnasta.

Näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman realistinen. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä, kuten havainnointia, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatin-hallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota. Huomio tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan, työmenetelmien, työvälineiden ja materiaalien hallintaan sekä työprosessin hallintaan. Sekä arvioinnin kohteet että kriteerit johdetaan vastaavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia. Kriteereillä ilmaistaan kynnykset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.

2 Luku

AUTOMYYJÄN AMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN

1 § TUTKINNON OSAT

Automyyjän ammattitutkintotodistuksen saaminen edellyttää yhteensä viiden osan hyväksytyä suoritusta. Tutkinnon näytöt voivat suuntautua näytön antajan osaamisalan mukaan henkilöautojen, kuorma- ja linja-autojen tai työ-koneiden myyntityöhön.

Tutkintotodistuksen saamiseksi on suoritettava seuraavat osat:

- Auto- ja/tai konemyyjän yleistaidot
- Myyntityö ja asiakaspalvelu
- Markkinointi
- Auto- ja/tai konekauppa
- Tekninen neuvonta ja kustannusarviot.

Edellisten osien lisäksi tai erillisenä osatutkintona tutkinnon suorittaja voi suorittaa vapaavalintaisen yrittäjyysosan.

- Yrittäjyys.

3 Luku

AUTOMYYJÄN AMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

1 § AUTO- JA/TAI KONEMYYJÄN YLEISTÄIDOT

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja ymmärtää asiakaspalvelun ja markkinoinnin perusteet ja osaa toimia oikein asiakaspalvelutilanteissa. Hän ymmärtää myynnin ja yritystalouden perusteet sekä autoliikkeen kustannusrakenteen ja toimii kokonaisuuden kannalta taloudellisesti. Hän ymmärtää liikkeen kokonaistoiminnan ja eri osastojen välisen yhteistyön tärkeyden sekä osaa toimia yhteistyössä muiden yrityksen työntekijöiden kanssa. Hän osaa ammattinsa edellyttämät matematiikan, fysiikan ja kemian perustehtävät.

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ennalta oman työnsä ja hän toteuttaa työnsä järjestelmällisesti. Hän osaa hankkia työtehtävissään tarvitsemansa keskeisen tiedon auto- tai koneliikkeissä yleisesti käytössä olevista tietolähteistä myös englanninkielisestä tekstistä.

Tutkinnon suorittaja huolehtii työympäristönsä järjestyksestä ja käyttämiensä työvälineiden kunnosta. Hän ymmärtää työsuojelelun perusteet ja osaa toimia turvallisesti. Hän tuntee ympäristönsuojelelun ja auto- tai koneliikkeen jätehuollon perusteet ja noudattaa annettuja ohjeita. Hän tuntee tietotekniikan perusteet ja osaa käyttää tietokonetta ammatissa tarvittaviin tehtäviin.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitseman organisaation toimialan erityispiirteet.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- ymmärtää asiakaspalvelun merkityksen ja osaa toimia oikein asiakaspalvelutilanteissa
- ymmärtää markkinoinnin perusteet ja toimii niiden mukaisesti
- hallitsee yritystalouden perusteet työtehtävässään tarvitsemassaan määrin
- toimii osto- ja myyntitilanteissa taloudellisesti oikein yrityksen kannattavuuden kannalta
- osaa suunnitella omat työnsä ja ajankäyttönsä tehokkaasti sekä toimia järjestelmällisesti yhdessä muiden työntekijöiden kanssa
- ymmärtää liikkeen osastojen välisen yhteistoiminnan tärkeyden
- osaa käyttää tietokonetta ammatissaan tarvittaviin tehtäviin
- hallitsee ammatissaan tarvittavat matematiikan, fysiikan ja kemian perustaidot
- osaa käyttää englannin kieltä työtehtävänsä edellyttämässä määrin
- noudattaa työsuojelumääräyksiä ja -ohjeita
- toimii ympäristönsuojelu- ja alaa koskevien jätahuoltomääräysten mukaisesti.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei suoriudu annetuista työtehtävistä niiden laajuuteen nähden kohdullisessa ajassa
- ei hallitse omaa ajankäyttöään
- ei osaa hankkia tietoja eri tietolähteistä
- tekee työnsä niin, että työn lopputulos on selvästi virheellinen
- ei osaa käyttää organisaationsa tietotekniikan sovelluksia
- ei tunne laatuajattelun perusteita eikä toimi niiden mukaisesti.

2 § MYYNTITYÖ JA ASIAKASPALVELU

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja tuntee auto- ja/tai konekauppaa koskevan kuluttajan-suoja-, kauppa- ja tuotevastuulain perusteet ja noudattaa niitä työssään. Hän tuntee alan liikkeen kustannusrakenteen, katelaskennan perusteet, myynnin

tuoton, kannattavuuden ja ymmärtää niiden merkityksen yrityksen talouteen. Hän osaa henkilökohtaisen myyntityön ja hallitsee sen eri vaiheet. Hän osaa myyntityössään tuoda esille ne tuotteen edut ja hyödyt, jotka kyseisen asiakkaan kannalta ovat merkittävimmät kaupan päättämiseksi.

Tutkinnon suorittaja osaa hoitaa asiakaspalvelun ja ymmärtää asiakaspalveluketjun merkityksen pysyvien asiakassuhteiden solmimiseksi. Hän hallitsee eri maksuvälineiden sekä rahoitusvaihtoehtojen käytön.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavantomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearviointin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- toimii kuluttajansuoja-, kauppa- ja tuotevastuulain määräysten mukaisesti
- tuntee yrityksensä palvelustrategian ja -tarjonnan
- osaa tunnistaa asiakkaan todelliset tarpeet ja vastata niihin
- toimii asiakaslähtöisesti myyntiprosessin eri vaiheissa
- hallitsee yritystalouden ja katelaskennan perusteet
- osaa argumentoida edustamansa tuotteet
- hallitsee eri maksuvälineiden käytön.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei noudata lakeja ja määräyksiä
- ei osaa ottaa selvää asiakkaan tarpeista
- ei hallitse myynnin kannattavuuden perusteita
- ei hallitse auto- ja/tai konekaupan kokonaisuutta
- ei hallitse omaa ajankäyttöään
- tekee myyntityössään lopputulokseen vaikuttavia virheitä.

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja ymmärtää asiakkaisiin suuntautuvan markkinoinnin kokonaisuuden ja auto- ja/tai konemyyjän henkilökohtaiseen markkinointiin liittyvät tehtävät. Hän hallitsee alan ja oman organisaationsa markkinointikäytännön ja -menetelmät. Hän osaa suunnitella ja toteuttaa myymälämainoksia ja somistuksia liikkeensä tarpeisiin käytettävissä olevilla välineillä. Hän osaa tehdä omalta osaltaan markkinointisuunnitelman ja soveltaa sen liikkeen tavoitteisiin. Hän osaa suoramarkkinoinnin perusteet ja osaa tehdä kirjalliset tarjoukset. Hän ymmärtää jälkimarkkinoinnin merkityksen asiakassuhteiden hoidossa.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- osaa tulkita asiakas- ja markkinatutkimuksia
- osaa tehdä markkinointisuunnitelman ja sovittaa sen yrityksen kokonaissuunnitelmaan
- osaa suunnitella ja toteuttaa liikekohtaisia markkinointikampanjoita
- osaa kerätä, välittää ja itse hyödyntää asiakaspalautetta työnsä ja toimintansa kehittämisessä
- osaa suunnitella ja toteuttaa myymälämainoksia ja somistuksia
- osaa tehdä suoramarkkinointia
- osaa laatia kirjallisen tarjouksen.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei osaa tehdä henkilökohtaista markkinointisuunnitelmaa
- ei osaa tulkita oikein ja hyödyntää asiakastutkimuksia
- ei hallitse alansa mainonnan ja somistuksen periaatteita

-
- ei hallitse yrityksensä suoramarkkinointia
 - ei osaa tehdä kirjallista tarjousta.

4 § AUTO- JA/TAI KONEKAUPPA

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja tuntee alansa tuotteet. Hän osaa auto- tai konekaupan prosessin eri vaiheet ja tehtävät. Hän osaa käyttää tietotekniikkaa asiapapereiden täytössä, autojen tai koneiden tilauksissa, vaihtoyksikön hinnoittelussa ja muissa auto- tai konekauppaan liittyvissä toiminnoissa. Hän tuntee auto- tai konekaupan eri rahoitusvaihtoehdot ja osaa hyödyntää niiden tarjoamat mahdollisuudet.

Tutkinnon suorittaja osaa tarjota asiakkaalle oikean tuotteen tarvittavine lisävarusteineen. Hän osaa tarjota ja tehdä asiakkaalle sopivan vakuutusvaihtoehdon kaupan kohteesta ja kauppatastavasta riippuen. Hän osaa ottaa myyntityössään huomioon varaosa- ja tarvikemyynnin, korjaamon ja muut liikkeen palvelut sekä osaa tarjota niitä asiakkaille yhteistyössä muun henkilöstön kanssa. Hän osaa toimia myös vaihtoyksikön ostajana ja osaa määrittää sen ostohinnan sekä tehdä kokonaiskaupan. Hän osaa hoitaa tekemänsä kaupan kokonaispalvelun asiakaskeskeisellä tavalla.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tuntee riittävän laajasti myymänsä tuotteiden ominaisuudet
- osaa toimia oikein auto- tai konekaupan eri vaiheissa
- osaa tarjota asiakkaalle sopivan tuotteen varusteineen
- osaa tehdä auto- tai konekauppaan liittyvien asiapaperien täytön, tilaussopimukset ja vaihtoyksikön hinnoittelun tietotekniikkaa apuna käyttäen

-
- tuntee eri rahoitusvaihtoehdot ja osaa hyödyntää niiden tarjoamat mahdollisuudet
 - osaa tarjota asiakkaalle sopivan vakuutusvaihtoehdon
 - osaa ottaa huomioon jälkimarkkinointitoiminnan tarjoamat mahdollisuudet ja tarjota niitä asiakkaalle yhdessä yrityksen muun henkilöstön kanssa
 - osaa toimia vaihtoyksikön ostajana ja osaa määrittää luotettavasti sen sisäänostohinnan sekä määrittää välirahan
 - osaa suorittaa rekisteröinnin, tehdä vakuutukset ja hoitaa rahoitusjärjestelyt
 - osaa hoitaa auton tai koneen luovutuksen asiakaspalvelun edellyttämällä tavalla.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei hallitse rekisteröintiä eikä vakuutus- ja rahoitustoimintoja
- ei osaa tarjota asiakkaalle hänen tarpeisiinsa soveltuvaa vaihtoehtoa
- ei ymmärrä jälkimarkkinoinnin merkitystä auto- tai konekaupalle
- ei hallitse tietotekniikan käyttöä auto- tai konekaupan myyntityössä
- ei osaa hinnoitella oikein vaihtoyksikköä.

5 § TEKNINEN NEUVONTA JA KUSTANNUSARVIOT

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja tuntee alansa yleisimpien tuotteiden tekniset perustoiminnot. Hän pystyy vastaamaan asiakkaiden esittämiin alan tuotteiden käyttö- ja tuotetietouteen liittyviin kysymyksiin sekä osaa ohjata asiakasta em. asioihin liittyvissä ongelmissa.

Tutkinnon suorittaja tuntee auto- tai konekauppaa koskevan ajoneuvolainsäädännön ajoneuvojen lisälaitteiden ja niiden asennusten osalta sekä osaa myydä asiakkaalle näitä lisälaitteita. Hän tuntee ja osaa käsitellä yrityksensä myytäviä ajoneuvoja tai koneita niiden esittely-, luovutus-, hinnoittelu- ja koeajotilanteissa.

Tutkinnon suorittaja osaa tehdä koeajon ja sen perusteella määritellä vaihtoyksikön kunnan siten, että löydetään oikea hyvityshinta huomioiden mahdolliset korjauskustannukset.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito, sen taustalla olevien tietojen ja periaatteiden hallinta sekä kyky soveltaa tietoja osoitetaan pääasiassa todellisessa työympäristössä tavanomaisten työtehtävien yhteydessä. Näyttöä voidaan täydentää erillisten selvitysten, kirjallisten tuotosten ja tehtävien, haastattelujen ja keskustelujen sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Näyttöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa voidaan ottaa huomioon tutkinnon suorittajan oman tai hänen valitsemansa organisaation toimialan erityispiirteet.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tuntee riittävän laajasti liikkeen edustamien autojen tai koneiden tekniikan, rakenteen ja perustoiminnot
- osaa vastata asiallisesti tuotteidensa ominaisuuksia, rakennetta ja käyttöä koskeviin asiakkaan kysymyksiin
- osaa käsitellä oikein ajoneuvoja esittely-, luovutus-, hinnoittelu- ja koeajotilanteissa
- osaa hankkia mahdollisesti tarvittavan eritellymmän tiedon alan tuotteista
- tuntee auto- ja konekauppaa koskevan ajoneuvolainsäädännön ajoneuvojen rakenteen, lisälaitteiden ja niiden asennusten osalta
- osaa lisälaitteiden myynnin
- osaa tehdä koeajon kattavasti ja määritellä vaihtoyksikön kunnon niin luotettavasti, että löydetään oikea hyvityshinta huomioiden mahdolliset korjauskustannukset.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei hallitse riittävästi myymiensä tuotteiden perustekniikkaa
- ei tunne myymiensä ajoneuvojen osalta vallitsevaa lainsäädäntöä
- ei osaa koeajon ja yrityksen muun henkilöstön avulla määritellä vaihtoyksikön todellista kuntoa
- ei osaa selvittää auton tai koneen käyttöä asiakkaalle käyttöohjekirjassa esitellyn tason mukaisesti.

a) Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa arvioida henkilökohtaisia mahdollisuuksiaan ja valmiuksiaan toimia yrittäjänä. Hän osaa tarkastella auto- ja/tai konealan yrityksen toiminnan käynnistämisen mahdollisuuksia ja riskejä. Tutkinnon suorittaja tuntee erilaisia yritystoiminnan aloitustapoja ja -muotoja.

Tutkinnon suorittaja osaa kehittää yhdessä asiantuntijoiden kanssa kärkeän liikeidean ja tietää, millaisia taloudellisia, tuotannollisia ja henkisiä voimavaroja yritystoiminnan aloittaminen vaatii. Hän osaa asiantuntijoiden kanssa arvioida yritysideansa onnistumisen mahdollisuuksia.

Tutkinnon suorittaja ymmärtää asiakassuhteiden ja muiden yhteistyösuhteiden merkityksen osana menestyvää yritystoimintaa ja kykenee tältä pohjalta kehittämään näitä suhteita. Hän osaa toimia yritystoiminnan talouden tärkeimpiä periaatteita noudattaen. Tutkinnon suorittaja pystyy tarkastelemaan myös suunnittelemansa yrityksen resurssitarvetta.

Tutkinnon suorittaja tuntee yritystoimintaan liittyvää keskeistä lainsäädäntöä sekä yrittäjän asemaan ja työttömyysturvaan liittyviä perusasioita. Hän osaa hankkia yrityksen perustamisessa ja toiminnan eri vaiheissa tarvitsemaansa tietoa ja asiantuntijapalvelua.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan laatimalla yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä kehittämissuunnitelma, jossa tutkinnon suorittaja työstää yritysideansa toimivaksi liikeideaksi.

Yrittämisen tiedot ja taidot arvioidaan aitona yrittäjyyteen liittyvänä toimintana. Keskeinen osa näyttöä on pitkäjänteinen yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä hanke, jossa tutkinnon suorittaja työstää liikeideansa toteuttamiskelpoiseksi oman alansa yritykseksi. Toimivan liikeidean kehittämisessä tutkinnon suorittajan tulee tarkastella toimintaympäristöä erityisesti auto- ja/tai konealalle aikovan yrittäjän näkökulmasta.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittajan arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin arvioinnin kohteisiin:

- omien yrittäjävalmiuksien arviointi ja oman yrittäjyyttä tukevan kehittämisen suunnittelu
- yritystoiminnan käynnistämisessä tarvittavien perusvalmiuksien laaja tuntemus ja keskeisten asioiden hallinta
- asiantuntijapalvelujen käyttö ja tietolähteiden hyödyntäminen.

Suoritus on hyväksytty, jos tutkinnon suorittaja

- tietää, millaiset arvot ja henkilökohtaiset valmiudet tukevat yrittäjänä menestymistä, jotta hän osaa arvioida itseään ja omaa mahdollista yrittäjyyttään ja tehdä yrittäjänä kehittymistä koskevia päätelmiä ja ratkaisuja
- arvostaa omaa ammattitaitoaan ja osaa myös tuoda sen esille
- on tutustunut oman alansa yrityksen toimintaan niin, että osaa tarkastella sen tulevaisuuden näkymien ja kehityksen sekä markkinoiden tilan mahdollisuuksia oman mahdollisen yritystoiminnan käynnistämisen kannalta
- tietää, millaisia vaihtoehtoja yritystoimintaa aloittava voi harkita ja tuntee yleisimmät Suomessa käytetyt ratkaisut, mm. yritystoiminnan muodot, aloittamistoimenpiteet, vastuut ja tarvittavat resurssit sekä riskit ja osaa keskustella asiantuntijoiden kanssa oman mahdollisen yritystoimintansa vaihtoehtoista
- osaa yhdessä asiantuntijoiden kanssa kehittää omaa yritysideaansa niin, että tuottaa yritykselleen toimivan liike- tai palveluidean ja ottaa sitä kehittäessään huomioon markkinoiden kysyntä- ja kilpailutekijöitä sekä oman idean toimivuuden kannalta olennaisia erilaistamistekijöitä
- osaa tulkita yrityksen tilinpäätöstä mm. pääomien, varallisuuden, maksukyvyyn ja tuloksen suhteen
- ymmärtää kustannuslaskennan periaatteet ja tietää mitkä markkina-lähtöiset tekijät tulee ottaa huomioon tuotteiden järkevässä hinnoittelussa
- osaa laatia yritykselleen karkean tulosennusteen ja hankkia tietoa ja asiantuntijapalveluja alan yritystoiminnan verotuskysymysten ratkaisemiseen
- tuntee yritystoiminnan aloittamisen lakisääteiset toimet ja tietää, mistä voi tarvittaessa saada asiantuntijapalveluja yritystoimintaa käynnistettäessä.

Suoritus on hylätty, mikäli tutkinnon suorittaja

- ei omaa yrittäjämäistä asennetta eikä osaa arvioida omia yrittäjävalmiuksiaan
- ei kykene oman yrittäjyyttä tukevan kehittymisen suunnitteluun
- ei hallitse yritystoiminnan käynnistämisessä tarvittavia perusvalmiuksia
- ei osaa käyttää hyväkseen asiantuntijapalveluja tai erilaisia tietolähteitä liiketoimintasuunnitelman laatimisessa.